

فارسی عمومی

تألیف :

دکتر آرش امرایی

عضو هیئت علمی دانشگاه علوم و فنون دریایی خرمشهر

۱۴۰۰

انتشارات حضرت ابوالفضل العباس (ع)

سرشناسه	: امرایی، آرش، ۱۳۵۵.
عنوان و نام پدیدآور	: فارسی عمومی / مولف آرش امرایی؛ ویراستار حامد صافی.
مشخصات نشر	: آبادان، انتشارات حضرت ابوالفضل العباس (ع)، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری	: ص: ۱۵۲
شابک	: ۹۷۸-۶۲۲-۷۵۶۵-۰۶-۵
وضعیت فهرست نویسی	: فیپا
یادداشت	: کتابنامه.
موضوع	: ادبیات فارسی -- راهنمای آموزشی (عالی)
موضوع	: (Persian literature -- Study and teaching (Higher))
موضوع	: فارسی -- راهنمای آموزشی (عالی)
موضوع	: (Persian language -- Study and teaching (Higher))
موضوع	: ادبیات فارسی -- مجموعه‌ها
موضوع	: Persian literature – Collections
رده‌بندی کنگره	: PIR ۳۳۱
رده‌بندی دیوبی	: ۷/۰۴۸
شماره کتابشناسی ملی	: ۸۵۴۵۲۹۱
اطلاعات رکورد کتابشناسی	: فیپا

فارسی عمومی

مؤلف / مؤلفان:	دکتر آرش امرایی
انتشارات:	انتشارات حضرت ابوالفضل العباس (ع) با همکاری اداره انتشارات دانشگاه علوم و فنون دریایی خرمشهر
ویراستار علمی و ادبی:	دکتر حامد صافی
طراح جلد:	وحید صفری زاده
نوبت چاپ:	اول - ۱۴۰۰
چاپ و صحافی:	چاپ نهضت - قم
شمارگان:	۱۰۰۰ نسخه
قیمت:	۵۴۰۰۰۰ ریال
شابک:	۹۷۸-۶۲۲-۷۵۶۵-۰۶-۵

انتشارات حضرت ابوالفضل العباس (ع)

نشانی: آبادان، کوی کارگر، ردیف ۲۳ اتاق ۸، تلفن: ۰۹۱۶۳۳۱۵۷۵۰

فهرست مطالب

۷	مقدمه
۹	سبک شعر فارسی
۱۱-۱۴	فردوسی دل‌دادهٔ زبان فارسی
۱۱	خداوند جان و خرد
۱۲	در ستایش نیایش
۱۴	دانش‌های ادبی
۱۵-۲۰	چهره‌ای معصوم و روشن در شاهنامه
۲۰	دانش‌های ادبی
۲۲	مرور دستور زبان فارسی
۲۶-۲۹	رودکی شاعر پنج رود
۲۶	آمد بهار خرم
۲۷	دیر زیاده
۲۸	دانش‌های ادبی
۳۰-۳۱	فرخی سیستانی ملازم سلطان محمود
۳۰	بوی بهار
۳۱	دانش‌های ادبی
۳۲-۳۵	منوچهری شاعر طبیعت
۳۲	قصیده‌ای در لغز شمع
۳۳	باد نوروزی
۳۶-۴۱	ناصرخسرو جهانگرد دین‌مدار

۳۷	 توصیف ابر
۴۰	 دانش‌های ادبی
۴۲-۴۷	 خواجه نظام‌الملک طوسی وزیر دانشمند
۴۲	 یعقوب لیث و خلیفه بغداد
۴۸	 مرور دستور زبان فارسی
۵۳-۵۶	 سنایی غزنوی شاعری با سه شخصیت
۵۴	 خانه این جهانی
۵۵	 قصه این جهان
۵۷-۶۱	 عنصرالمعالی حاکم نویسنده
۵۷	 سخنرانی
۵۸	 برادر بهتر است یا دوست
۶۲	 سبک عراقی
۶۳-۶۶	 خاقانی خاقان ملک سخن
۶۳	 توصیف خاک شریف بالین پادشاه
۶۵	 دانش‌های ادبی
۶۷	 تاریخ زبان فارسی
۷۴	 نظامی عروضی ادیب ندیم
۷۴	 بوی جوی مولیان
۷۷-۸۱	 عطار سرگشته هفت شهر عشق
۷۷	 کنعانی فروش
۷۸	 عشق صورت
۷۹	 ابراهیم ادهم
۸۱	 دانش‌های ادبی
۸۲-۸۵	 مولوی ملای بلخ
۸۲	 کلوخ انداختن تشنه در آب جوی
۸۳	 رازداری
۸۴	 سلطان منی

۸۴	 جوانی
۸۶-۹۱	 سعدی استاد سخن
۸۶	 زبان بداندیش
۸۸	 در فضیلت خاموشی
۸۹	 دخل و خرج
۹۲-۹۵	 حافظ حافظه ایران زمین
۹۲	 طیبیان مدعی
۹۴	 واعظان
۹۶-۹۸	 نظامی ناظم منظومه‌های عاشقانه
۹۶	 وصف جمال شیرین
۹۸	 داستان پیرزن با سلطان سنجبر
۱۰۱	 سبک هندی
۱۰۳	 صائب شاعر تکبیت‌های ناب
۱۰۳	 آزار چرخ
۱۰۴	 قناعت
۱۰۴	 مهربانی
۱۰۵	 نکته دستوری
۱۰۵	 بیدل دهلول شوریده فراموش شده
۱۰۷	 آتش شوق
۱۰۸	 شوق تو
۱۱۰	 ادبیات معاصر
۱۱۲	 نیما یوشیج پدر شعر فارسی
۱۱۲	 آی آدم‌ها
۱۱۵-۱۱۷	 فریدون مشیری
۱۱۵	 کوچه
۱۱۸	 شعر سستی در عصر نیما
۱۱۸-۱۲۱	 پروین اعتصامی
۱۱۹	 آرزو

مقدمه

گر بریزی بحر را در کوزه‌ای

چند گنجد؟ قسمت یک روزه‌ای

درس فارسی عمومی دوره کارشناسی، مجالی است برای آشنایی بیش از پیش دانشجویان با متون ادبی و شاعران و نویسندگان و مفاخری که بخشی از هویت فرهنگی ما هستند؛ از آنجا که زمان کافی برای معرفی همه شاعران و نویسندگان و آشنایی با آثار ایشان وجود ندارد، انتخاب بخش‌هایی از این دریای بی پایان که نماینده تمام عیار ادبیات فارسی باشد، کاری بس دشوار است؛ چه به قول مولانا جلال الدین محمد بلخی، نمی توان دریایی را در کوزه‌ای جای دارد. حال که «آب دریا را نتوان کشید»، باید به قدری که ممکن است، از آن چشید. در چند سال اخیر، آثار فراوانی با عنوان «فارسی عمومی» برای تدریس در دوره کارشناسی دانشگاه‌ها منتشر شده است. هر چند مؤلفان این آثار هر کدام در جای خود کوشیده‌اند بهترین مجموعه را منتشر کنند و با وجود شایستگی این آثار، خالی از اشکال نبوده و نتوانسته‌اند همه نیازهای دانشجویان را پوشش دهند؛ لذا ما در این کتاب می‌کوشیم مجموعه‌ای فراهم کنیم که تا حد امکان، جوابگوی نیاز امروز دانشجویان باشد. از این رو در انتخاب متون، ضمن در نظر گرفتن جنبه ادبی، جوانب دیگری نیز در نظر گرفته شده است؛ همچنین بخش‌های به کتاب افزوده شده که تا امروز در هیچ کدام از این آثار منتشر نشده است؛ به علاوه از تکرار مطالبی که دانشجویان در دوره دبیرستان آموخته‌اند نیز جلوگیری شده است.

کتاب حاضر، مجموعه‌ای است از بخش‌هایی که هر بخش آن برای تدریس در یک جلسه انتخاب شده‌اند. در هر درس، ضمن معرفی شاعر یا نویسنده، آثار ایشان نیز معرفی و به دنبال معرفی شاعر یا نویسنده مورد نظر، نمونه‌ای از آثار وی نیز آورده شده است. در ادامه نیز در بخشی با عنوان «توضیحات»، برخی نکات در مورد معانی لغات، اشارات علمی، تاریخی، دینی و برخی نکات دستوری عنوان شده است. در برخی درس‌ها نیز به ضرورت در بخشی با عنوان «دانش‌های ادبی» برخی آرایه‌های ادبی شرح شده است.